

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/19-03/10
URBROJ: 613-05-19-10

Sisak, 21. listopada 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
GRAĐANSKO-LIBERALNOG SAVEZA ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2018.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	9
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2018.	11

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Građansko-liberalnog saveza (dalje u tekstu: Stranka) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada i Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama nisu evidentirana i financijskim izvještajima iskazana potraživanja za članarine u iznosu 42.800,00 kn. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u srpnju 2017. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je Pasarićeva 12, Zagreb.

Statutom, koji je donijela Osnivačka konvencija Stranke u srpnju 2017. utvrđeni su naziv i sjedište, znak, predstavljanje i zastupanje stranke, ciljevi i način djelovanja, stjecanje članstva te prava i obveze članova, načela ustroja i ustrojstvo (središnja tijela stranke, županijske organizacije, gradska organizacija grada Zagreba koja ima status županijske organizacije i podružnice stranke), način izbora i opoziva tijela stranke, organizacijski oblici (Konvencija, predsjednik, Predsjedništvo, Nacionalno vijeće, Programsko vijeće, Statutarno vijeće i Nadzorni odbor), trajanje mandata te način odlučivanja, sredstva za rad, financijsko poslovanje, postupak s imovinom u slučaju prestanka rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

U rujnu 2017. donesen je etički kodeks kojim su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštivati članovi Stranke, nestranački suradnici, odnosno nezavisni kandidati koje Stranka predlaže ili podržava za izvršne ili predstavničke dužnosti.

Konvencija je najviše upravno tijelo, može biti izborna, izvještajno-programska i izvanredna. Statutom je uređeno da se Izborna konvencija održava jednom u četiri godine, a izvještajno-programska po potrebi, najmanje jednom svake dvije godine.

Predsjedništvo je najviše izvršno-političko tijelo Stranke, a zasjeda najmanje jednom mjesečno. Predsjedništvo provodi program Stranke te odluke Konvencije i Nacionalnog vijeća, raspravlja o svim političkim pitanjima važnim za građane Republike Hrvatske, predlaže izborni program te akte koje donosi Konvencija, vodi brigu o odnosima s javnošću i imenuje glasnogovornika Stranke, koordinira rad središnjih tijela, županijskih organizacija i podružnica, predlaže kandidate Stranke za Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske, predsjednika Republike Hrvatske i Europski parlament, udruživanje i učlanjivanje Stranke u domaće i međunarodne organizacije i asocijacije te odluke o predizbornim i poslijeizbornim koalicijama na nacionalnoj razini, pravilnike o članstvu, radu Statutarnog vijeća i sudova časti, financijskom poslovanju, radu Nadzornih odbora, kandidiranju i izborima te etički kodeks, imenuje izborni stožer Stranke, donosi odluke o osnivanju drugih tijela i tematskih odbora, promjeni adrese Stranke, raspuštanju županijskih organizacija i podružnica te imenovanju povjerenika, iz redova Predsjedništva bira tri člana Programskog vijeća, vodi brigu o materijalno-financijskom poslovanju, predlaže financijski plan, pravilnike o članstvu i visinu članarine te završni račun.

Programsko vijeće raspravlja i osmišljava programe i politike stranke te načine njihove provedbe. Ima do 15 članova koje bira Nacionalno vijeće, sastaje se po potrebi, a najmanje jednom u dva mjeseca.

Nacionalno vijeće je najviše političko tijelo Stranke između zasjedanja Konvencije, a čine ga članovi Predsjedništva Stranke, predsjednik Nadzornog odbora, predsjednik Statutarnog vijeća, članovi Programskog vijeća, saborski zastupnici i članovi Vlade Republike Hrvatske, zastupnici u Europskom parlamentu, predsjednici županijskih organizacija i po jedan izabrani predstavnik županijskih organizacija.

Statutarno vijeće je stalno tijelo stranke koje je ovlašteno tumačiti odredbe Statuta, donositi prijedloge izmjena Statuta stranke te odlučivati o žalbama protiv odluka sudova časti županijske organizacije (drugostupanjski postupak po prijavama članova Stranke i stranačkih tijela).

Sud časti osniva se na razini županijske organizacije i postupa u prvostupanjskom postupku po prijavama članova Stranke i stranačkih tijela.

Nadzorni odbor nadzire zakonitost i statutarnost rada i materijalno financijsko poslovanje Stranke, za svoj rad odgovara Konvenciji stranke, a u slučaju uočenih nepravilnosti u radu pojedinog tijela Stranke u pisanom obliku izvještava Predsjedništvo stranke i poziva nadležno tijelo da u što kraćem roku ispravi uočene nepravilnosti.

Koncem 2018. Stranka ima dvije županijske organizacije i 23 podružnice, a do lipnja 2019. osnovane su još tri podružnice.

Predsjednik stranke predstavlja i zastupa stranku te odgovara za njezin rad. U 2018. i u vrijeme obavljanja revizije predsjednica Stranke je Anka Mrak-Taritaš, dipl. ing. arh., izabrana na osnivačkoj konvenciji u srpnju 2017.

Stranka je članica europske političke stranke Savez liberala i demokrata za Europu (ALDE – eng. Alliance of Liberals and Democrats for Europe Party), koja okuplja stranke građansko-liberalnog usmjerenja te promiče liberalno-demokratske vrijednosti, a posebno vrijednosti na kojima je utemeljena Europska unija, a to su poštivanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, jednakost te poštivanje ljudskih prava.

Poslovne knjige vodi knjigovodstveni servis. Stručno operativne poslove obavlja Tajništvo Stranke, a Statutom je uređeno da se poslovi mogu obavljati profesionalno i volonterski.

Početkom 2018. Stranka je imala dvoje zaposlenih. Tijekom godine raskinuti su ugovori o radu te koncem 2018. Stranka nije imala zaposlenih.

Planiranje

U prosincu 2017., Nacionalno vijeće Stranke donijelo je Program rada i financijski plan za 2018., a u prosincu 2018. Izmjene i dopune financijskog plana.

Financijskim planom za 2018. ukupni prihodi planirani su u iznosu 362.000,00 kn i ukupni rashodi u iznosu 361.628,00 kn. Izmjenama i dopunama financijskog plana za 2018. planirani su ukupni prihodi u iznosu 232.000,00 kn (u odnosu na plan manje za 130.000,00 kn ili 35,9 %) i ukupni rashodi u iznosu 231.761,00 kn (u odnosu na plan manje za 129.867,00 kn ili 35,9 %). Planirani prihodi odnose se na prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 105.000,00 kn te prihode od donacija u iznosu 127.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 147.500,00 kn (rashodi za usluge u iznosu 130.500,00 kn, međunarodne članarine u iznosu 15.000,00 kn i reprezentacija u iznosu 2.000,00 kn), rashode za zaposlene u iznosu 83.261,00 kn te financijske rashode u iznosu 1.000,00 kn.

Programom rada za 2018. utvrđeni su ciljevi i aktivnosti. Utvrđeni ciljevi su u okviru: organizacijskog ustroja (osnivanje organizacija na području cijele Republike Hrvatske), unutarstranačke komunikacije i edukacije (redoviti i izvanredni programi obrazovanja o programima i politikama Stranke, metodama političkog rada i organizacijom jačanja Stranke, razmjena iskustava, upoznavanje i druženje, odnosno međusobna komunikacija članova) te komunikacije s javnosti (pravovremena, pouzdana i iscrpna dvosmjerna komunikacija između Stranke i opće javnosti). Planirane aktivnosti u 2018. obuhvaćaju kontaktiranje postojećih i privlačenje novih članova kako bi se uspostavila mreža povjerenika u svim županijama te postupno osnivanje podružnice, a potom i županijske organizacije, uspostavu organizacije Mladih kao zasebne organizacijske cjeline koja okuplja osobe mlađe od 30 godina i promiče interese mladih u društvu, političko-obrazovni seminari, konferencije, predavanja, neformalna druženja na lokalnom i nacionalnom nivou te redovna komunikacija s novinarima.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 6/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17) koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019. te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje te godišnji program rada, financijski plan i izvješće o donacijama primljenim tijekom godine. Dostavljeni su Državnom uredu za reviziju te objavljeni na mrežnoj stranici Stranke u propisanim rokovima.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 205.944,00 kn, što je za 196.214,00 kn ili 2 017,0 % više u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što je Stranka osnovana u srpnju 2017. te se usporedni podaci prethodne godine odnose samo na dio poslovne godine. Ostvareni ukupni prihodi u odnosu na planirane manji su za 26.056,00 kn ili 11,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	u kn
				Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od članarina	9.730,00	101.582,00	1 044,0
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	104.362,00	-
	Ukupno	9.730,00	205.944,00	2 116,6

Prihodi od donacija ostvareni su u iznosu 104.362,00 kn ili 50,7 % ukupno ostvarenih prihoda, a prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 101.582,00 kn ili 49,3 % ukupnih prihoda. U 2018. nisu ostvareni prihodi iz državnog proračuna kao ni drugi prihodi.

Prihodi od članarina u iznosu 101.582,00 kn ostvareni su na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Statuta, Pravilnika o financijskom poslovanju (rujan 2017.), Pravilnika o članstvu (rujan 2017.) te Odluke o visini članarine članova (rujan 2017.). Navedenom odlukom utvrđene su sljedeće kategorije i visine članarina: članarine svih članova (obavezna godišnja članarina) u iznosu 100,00 kn, članova stranke koji su državni dužnosnici u mjesečnom iznosu 600,00 kn do 1.500,00 kn, dužnosnika u jedinicama lokalne, područne (regionalne) samouprave u mjesečnom iznosu 500,00 kn do 1.000,00 kn, dužnosnika u jedinicama lokalne, područne (regionalne) samouprave koji volonterski obnašaju dužnost gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, općinskog načelnika ili zamjenika općinskog načelnika, a za to primaju naknadu u visini 20,0 % iznosa mjesečne naknade, članova Stranke izabranih u predstavnička tijela u jedinicama lokalne, područne (regionalne) samouprave u visini 20,0 % iznosa mjesečne naknade te članova imenovanih u nadzorna i upravna tijela koja su u državnom odnosno javnom vlasništvu ili vlasništvu jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave u visini 25,0 % mjesečne naknade za obavljanje navedenih dužnosti.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 104.362,00 kn odnose se na donacije u novcu u iznosu 54.600,00 kn (fizičke osobe u iznosu 44.600,00 kn, pravne osobe u iznosu 10.000,00 kn) i donacije fizičkih osoba u naravi u iznosu 49.762,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih donacija fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdane su potvrde i zaključeni ugovori o donacijama te se vodi evidencija u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13). Donacije ostvarene u novcu uplaćene su na račun Stranke, a za donacije roba i sitnog inventara sastavljene su izjave o tržišnoj vrijednosti.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 201.977,00 kn, što je za 147.622,00 kn ili 271,6 % više u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što je Stranka osnovana u srpnju 2017., te se usporedni podaci prethodne godine odnose samo na dio poslovne godine. Ostvareni ukupni rashodi u odnosu na planirane manji su za 29.784,00 kn ili 12,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	49.957,00	55.508,00	111,1
2.	Materijalni rashodi	4.136,00	131.284,00	3 174,2
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	939,00	18.281,00	1 946,9
2.2.	Drugi materijalni rashodi	3.197,00	113.003,00	3 534,7
3.	Rashodi amortizacije	0,00	13.591,00	-
4.	Financijski rashodi	262,00	1.594,00	608,4
	Ukupno	54.355,00	201.977,00	371,6
	Višak prihoda	0,00	3.967,00	-
	Manjak prihoda	44.625,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjel u ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu 131.284,00 kn ili 65,0 % i rashodi za zaposlene u iznosu 55.508,00 kn ili 27,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (amortizacija i financijski rashodi) imaju udjel 15.185,00 kn ili 7,5 %.

Rashodi za zaposlene u iznosu 55.508,00 kn odnose se na plaće za redovan rad u iznosu 37.889,00 kn te doprinose na plaće u iznosu 17.619,00 kn.

Materijalni rashodi u iznosu 131.284,00 kn odnose se na druge materijalne rashode u iznosu 113.003,00 kn (rashode za usluge u iznosu 46.132,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 45.308,00 kn, ostale nespomenute rashode u iznosu 17.971,00 kn te naknade troškova službenih putovanja u iznosu 3.592,00 kn) i rashode za promidžbu i informiranje u iznosu 18.281,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu 18.281,00 kn odnose se na troškove promidžbe putem elektroničkih medija i letaka.

Rashodi za usluge u iznosu 46.132,00 kn odnose se na rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 20.150,00 kn, knjigovodstvene, odvjetničke i javnobilježničke usluge u iznosu 10.695,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 8.088,00 kn, komunalne usluge u iznosu 6.689,00 kn te ostale usluge u iznosu 510,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju u iznosu 45.308,00 kn odnose se na sitni inventar u iznosu 29.876,00 kn, energiju (električna energija i plin) u iznosu 8.531,00 kn te na materijal (uredski i potrošni materijal, sredstva za čišćenje) u iznosu 6.901,00 kn.

Ostali nespomenuti rashodi u iznosu 17.971,00 kn odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 3.091,00 kn i međunarodne članarine u iznosu 14.880,00 kn.

Rashodi za službena putovanja u iznosu 3.592,00 kn odnose se na troškove prijevoza članova Stranke na osnivačku skupštinu jedne podružnice.

Rashodi amortizacije u iznosu 13.591,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju ulaganja u tuđu imovinu. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

Financijski rashodi u iznosu 1.594,00 kn odnose se na usluge platnog prometa u iznosu 1.494,00 kn i negativne tečajne razlike u iznosu 100,00 kn.

Višak prihoda nad rashodima u 2018. iznosi 3.967,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 44.625,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 40.658,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 21.975,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	0,00	20.569,00	-
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	0,00	20.569,00	-
2.	Financijska imovina	50.387,00	1.406,00	2,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	50.387,00	1.406,00	2,8
	Ukupno imovina	50.387,00	21.975,00	43,6
3.	Obveze	95.012,00	62.633,00	65,9
3.1.	Obveze za rashode	16.652,00	11.273,00	67,7
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	78.360,00	51.360,00	65,5
4.	Vlastiti izvori	-44.625,00	-40.658,00	91,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	50.387,00	21.975,00	43,6

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2018. manja je za 28.412,00 kn ili 56,4 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine najvećim dijelom zbog smanjenja novčanih sredstava na računu i u blagajni (za 48.981,00 kn) te smanjenje obveza za pozajmice (za 27.000,00 kn).

Nefinancijska imovina u iznosu 20.569,00 kn odnosi se na ulaganje u tuđu imovinu (uređenje poslovnog prostora u najmu).

Financijska imovina u iznosu 1.406,00 kn odnosi se na novčana sredstva na računu u iznosu 1.108,00 kn i blagajni u iznosu 298,00 kn.

Stranka koncem godine nije imala iskazana potraživanja.

Obveze u iznosu 62.633,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima (za zakup poslovnog prostora, električnu energiju i plin, komunalne usluge, usluge telefona i knjigovodstvene usluge) u iznosu 11.273,00 kn i obveze za primljene pozajmice u iznosu 51.360,00 kn. Stranka je u studenom 2017. s Gradom Zagrebom zaključila ugovor o korištenju poslovnog prostora ukupne površine 153,46 m². Stranka podmiruje mjesečni zakup u iznosu 614,00 kn te sve ostale troškove u vezi korištenja prostora (komunalna naknada, pričuva, troškovi električne energije, grijanje, voda, kao i sve druge troškove), počevši od 1. ožujka 2018. Obveze za primljene pozajmice odnose se na dva ugovora o pozajmicama za tekuću likvidnost zaključena s drugom parlamentarnom strankom, u listopadu 2017. u iznosu 26.880,00 kn s rokom povrata listopad 2018. i u prosincu 2017. u iznosu 51.480,00 kn s rokom povrata prosinac 2018. U prosincu 2018. i lipnju 2019. zaključena su dva dodatka ugovoru iz prosinca 2017. kojim je obveza povrata pozajmice odgođena do konca 2019. Do konca lipnja 2019. podmirene su obveze prema dobavljačima u iznosu 11.228,00 kn te obveze za pozajmice u iznosu 27.000,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu 40.658,00 kn odnose se na manjak prihoda nad rashodima. Višak prihoda za 2018. iznosi 3.967,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodne godine iznosi 44.625,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 40.658,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 3. lipnja do 21. listopada 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 - ispravak)
3. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 1/07)
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Statut
7. Pravilnik o financijskom poslovanju
8. Pravilnik o članstvu

9. Odluke o visini članarine članova
10. Program rada i financijski plan za 2018. i Izmjene i dopune financijskog plana.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi članarina i donacija. Također je obavljena provjera ulaznih računa, obračuna plaća te dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu, reprezentaciju, usluga telefona, pošte i prijevoza te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Planiranje

- 1.1. Prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka je dužna do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu.

Program rada i financijski plan za 2018. donijelo je Nacionalno vijeće u prosincu 2017., a izmjene i dopune financijskog plana u prosincu 2018.

Programom rada utvrđeni su ciljevi i aktivnosti Stranke. Uz aktivnosti nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama i iznosima te izvori financiranja kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

Pojedini rashodi u financijskom planu nisu planirani prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije.

U 2018. ostvareni su rashodi u ukupnom iznosu 83.785,00 kn, a nisu planirani financijskim planom (naknade za službena putovanja, rashodi za materijal i energiju, amortizacija te intelektualne i osobne usluge), a pojedini rashodi su ostvareni iznad plana ukupno za 22.416,00 kn (doprinosi na plaće, rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza, rashodi za usluge promidžbe i informiranja, zakupnine i najamnine, financijski rashodi te rashodi za reprezentaciju). Odredbama članka 21. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija propisano je da se financijska sredstva koriste prema namjenama i u visini utvrđenoj financijskim planom neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju predlaže u godišnjem programu rada uz ciljeve i planirane aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te u slučaju značajnijih odstupanja donijeti izmjene i dopune financijskog plana tijekom godine. Također, predlaže se financijskim planom rashode planirati prema računima iz računskog plana za neprofitne organizacije koji je propisan odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

- 1.2. Stranka u cijelosti prihvaća ovu točku nalaza. U očitovanju navodi da će pri izradi godišnjeg programa rada i financijskog plana za narednu godinu postupiti po danim preporukama.

2. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

U glavnoj knjizi su evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane obveze u iznosu 62.633,00 kn. Obveze su evidentirane po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, ali ne po rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo.

U glavnoj knjizi nisu evidentirana i u financijskim izvještajima za 2018. iskazana potraživanja. Odlukom o visini članarine utvrđena je godišnja članarina za sve članove Stranke u iznosu 100,00 kn te su također utvrđene kategorije i visina članarine za članove Stranke koji su dužnosnici ili članovi predstavničkih i drugih tijela. Prema evidenciji o primitku članarina u 2018. i evidenciji o članstvu utvrđeno je da dio članova nije podmirio godišnju članarinu te najmanji iznos potraživanja koji je trebalo iskazati u financijskim izvještajima koncem 2018. iznosi 42.800,00 kn. Mjere naplate potraživanja nisu poduzimane.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Odredbama članka 8. Statuta je utvrđena obveza plaćanja godišnje članarine za sve članove Stranke, a odredbama Odluke o visini članarine, kojom su utvrđene kategorije i visina članarine koje su članovi Stranke dužni redovito plaćati.

U poslovnim knjigama rashodi u iznosu 12.672,00 kn nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom, što je utjecalo i na strukturu iskazanih rashoda u financijskim izvještajima. Navedeno se odnosi na rashode za doprinose iz plaće za mirovinsko osiguranje u iznosu 9.472,00 kn (evidentirani su u okviru podskupine računa koja nije propisana računskim planom, a trebalo ih je evidentirati u okviru podskupine računa plaće, a u financijskim izvještajima su iskazani u okviru podskupine doprinosi na plaće) i rashode za porez i prirez iz plaće u iznosu 3.200,00 kn (evidentirani su u okviru podskupine računa koja nije propisana računskim planom, a trebalo ih je evidentirati u okviru podskupine računa plaće). Odredbama članaka 6. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu propisano je da su računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Prema odredbama članaka 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju potraživanja i obveza sa svim propisanim podacima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nalaže se rashode evidentirati na propisanim računima u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Državni ured za reviziju nalaže naplatu članarina u skladu s odredbama Statuta i Odluke o visini članarina.

2.2. *Stranka u cijelosti prihvaća ovu točku nalaza. U očitovanju navodi da će u narednom razdoblju provesti naloge u vezi s ustrojavanjem evidencije potraživanja i evidentiranjem rashoda na propisanim računima te naplatu članarine u skladu sa Statutom i Odlukom o visini članarine.*